

МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ ОПІОЇДНИХ АНАЛГЕТИКІВ В УКРАЇНІ

Ключові слова: опіоїдні аналгетики, фармацевтичний ринок, маркетингові дослідження, паліативна допомога

Опіоїдні (наркотичні) аналгетики – це лікарські засоби (ЛЗ), напівсинтетичного і синтетичного походження, що мають сильний болезаспокійливий ефект із переважним впливом на центральну нервову систему, який зумовлений взаємодією цих речовин з опіатними рецепторами [1]. Відповідно до міжнародних рекомендацій, більшість випадків сильного больового синдрому можна усунути у разі правильного застосування опіоїдних аналгетиків (ОА) [2]. Так, опіоїдні аналгетики з класу морфіну є незамінними під час лікування болю, спричиненого онкологією, ВІЛ/СНІДом, серцево-судинними захворюваннями, хронічними респіраторними захворюваннями, діабетом, болям, що виник у результаті пологів, хірургічних втручань, перенесених травм та інших чинників або ситуацій [2, 3, 4, 5].

Фармакологічна дія ОА така, що крім болезаспокійливого ефекту, вони також мають здатність спричинювати психічну і фізичну залежність [1, 6]. З урахуванням цього, для попередження нелегального використання цих речовин та профілактики розповсюдження наркоманії, ці речовини перебувають під міжнародним і національним контролем.

Незважаючи на те, що ОА визнано незамінними ЛЗ у разі лікування сильного больового синдрому, доступність цих ЛЗ для медичних потреб залишається поширеною проблемою систем охорони здоров'я, особливо у країнах, що розвиваються. Так як хронічний біль значно поширений у пацієнтів похилого віку та пацієнтів термінальних стадій, на сьогодні проблему

адекватного знеболення розглядають у контексті паліативної допомоги (ПД). Серед причин обмеженої доступності пацієнтів до адекватного знеболення є обмежений асортимент ОА [3, 4, 6, 7, 8, 9].

Метою роботи було вивчення асортименту ОА на ринку України та ринку інших країн; визначення перспективних для реєстрації ОА для лікування хронічного болю у разі надання ПД на ринку України на підставі аналізу переліку основних ЛЗ ВООЗ (перелік ВООЗ) та переліку необхідних ЛЗ, розробленого Міжнародною асоціацією паліативної та хоспісної допомоги (перелік МАПХД); визначення основних тенденції продажів ОА в Україні.

Матеріали та методи дослідження

У роботі було використано методи системного аналізу та синтезу, маркетингового аналізу ринку. Джерела інформації: електронні бази Державного реєстру ЛЗ [10], реєстрів ЛЗ США, Великої Британії, Європейської Медичної Агенції, Естонії, Хорватії, Латвії, Швеції, Угорщини [11–18], перелік ВООЗ [19], перелік МАПХД [8], дані маркетингової компанії «Business-credit».

До аналізу увійшли: ЛЗ групи N02A «Опіоїди», монопрепарати наркотичних засобів, які належать до інших АТС-груп та можуть бути застосовані для лікування больового синдрому згідно з інструкцією до медичного застосування.

Результати дослідження та обговорення

За даними Державного реєстру лікарських засобів, станом на 31. 08. 2016 р. в Україні було зареєстровано 33 торгові назви опіоїдних аналгетиків (36 ЛЗ із урахуванням форм випуску), що представляють собою 30 монопрепаратів (10 МНН) та 3 комбіновані ЛЗ (табл. 1). Усі ЛЗ належать до чотирьох груп за АТС-класифікацією – N01A «Засоби для загальної анестезії», N02A «Опіоїди», N07B «Засоби, що застосовуються при адитивних розладах», R05D «Протикашльові ЛЗ, крім комбінованих ЛЗ, що містять експекторанти».

Т а б л и ц я 1

Перелік зареєстрованих опіоїдних аналгетиків в Україні

МНН	Код АТС	Торгова назва	Лікарська форма	Виробник
Buprenorphine	N02AE01	БУПРЕН® IC	Таблетки сублінгвальні	ТзДВ «ІНТЕРХІМ», Україна
	N02AE01	БУПРЕНОРФІНУ ГІДРОХЛОРИД	Розчин для ін'єкцій	ТОВ «ХФП "Здоров'я народу"», Україна
Butorphanol	N02AF01	БУТОРФАНОЛУ ТАРТРАТ	Розчин для ін'єкцій	ТОВ «Стиролбіофарм», Україна
Codeine	R05DA04	КОДЕЇНУ ФОСФАТ	Таблетки	ТзДВ «ІНТЕРХІМ», Україна
Fentanyl	N02AB03	ДЮРОГЕЗІК	Трансдермальний пластир	Янссен Фармацевтика Н.В., Бельгія
	N02AB03	ФЕНТАНІЛ	Розчин для ін'єкцій	ТОВ «ХФП "Здоров'я народу"», Україна
	N01AH01	ФЕНТАНІЛ КАЛЦЕКС	Розчин для ін'єкцій	АТ «Калцекс», Латвія
	N02AB03	ФЕНТАНІЛ М САНДОЗ	Трансдермальний пластир	Гексал АГ, Німеччина
Methadone	N07BC02	МЕТАДОЛ	Розчин оральний	Фармасайнс Інк. (Паладін Лабс Інк.), Канада
	N07BC02	МЕТАДОН-ЗН	Розчин оральний	ТОВ «ХФП "Здоров'я народу"», Україна
	N07BC02		Таблетки	
	N07BC02	МЕТАДОНУ ГІДРОХЛОРИД МОЛТЕНІ	Розчин оральний	Л.Молтені і К. деї Ф.ллі Алітті Сосієта ді Езерчиціо С.п.А., Італія
	N07BC02	МЕТАФІН® IC	Таблетки	ТзДВ «ІНТЕРХІМ», Україна
Morphine	N02AA01	МОРФІН КАЛЦЕКС	Розчин для ін'єкцій	АТ «Калцекс», Латвія
	N02AA01	МОРФІН-ЗН	Таблетки	ТОВ «ХФП "Здоров'я народу"», Україна
	N02AA01	МОРФІНУ ГІДРОХЛОРИД	Розчин для ін'єкцій	ТОВ «ХФП "Здоров'я народу"», Україна
	N02AA01	МОРФІНУ СУЛЬФАТ	Таблетки	ТзДВ «ІНТЕРХІМ», Україна

МНН	Код АТС	Торгова назва	Лікарська форма	Виробник
Nalbuphine	N02AF02	НАЛБУК	Розчин для ін'єкцій	ПАТ «Фармак», Україна
	N02AF02	НАЛБУФІН	Розчин для ін'єкцій	ТОВ «Юрія-Фарм», Україна
	N02AF02	НАЛБУФІН ІН'ЄКЦІЇ	Розчин для ін'єкцій	Русан Фарма Лтд, Індія
	N02AF02	НАЛБУФІН СЕРБ	Розчин для ін'єкцій	Серб, Франція
	N02AF02	НАЛБУФІН-ЗН	Розчин для ін'єкцій	ТОВ «ХФП "Здоров'я народу"», Україна
	N02AF02	НАЛБУФІН-ФАРМЕКС	Розчин для ін'єкцій	ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП», Україна
Oxycodone	N02AA05	ДОЛОНІКА	Таблетки пролонгованої дії	Ацино Фарма АГ, Швеція
Tramadol	N02AX02	ТРАМАДОЛ	Капсули	ПАТ «Фармак», Україна
	N02AX02	ТРАМАДОЛ-ЗН	Розчин для ін'єкцій	ТОВ «ХФП "Здоров'я народу"», Україна
	N02AX02		Капсули	
	N02AX02	ТРАМАДОЛ-М	Розчин для ін'єкцій	ТОВ «ХФП "Здоров'я народу"», Україна
	N02AX02	ТРАМАДОЛУ ГІДРОХЛОРИД	Розчин для ін'єкцій	ПАТ «Фармак», Україна
	N02AX02	ТРАМАДОЛУ ГІДРОХЛОРИД	Розчин для ін'єкцій	ПАТ «ФАРМСТАНДАРТ-БІОЛІК», Україна
Trimeperidine	N02AB04	ПРОМЕДОЛ КАЛЦЕКС	Розчин для ін'єкцій	АТ «Калцекс», Латвія
	N02AB04	ПРОМЕДОЛ-ЗН	Розчин для ін'єкцій	ТОВ «ХФП "Здоров'я народу"», Україна
Tramadol, combinations	N02AX52	ПАРА-ТРАЛ	Капсули	ТОВ «АСТРАФАРМ», Україна
Morphine, combinations	N02AA51	ОМНОПОН-ЗН	Розчин для ін'єкцій	ТОВ «ХФП "Здоров'я народу"», Україна
Dextropropoxyphen combinations	N02AC54	БОЛАРЕКС	Таблетки	Вівімед Лабс Лтд., Індія

Співвідношення торгових назв ЛЗ вітчизняного та іноземного виробництва становить 66,7% до 33,3%, з урахуванням форм випуску – 69,4% до 30,6%. Імпортовані лікарські препарати представлено 8 країнами-виробниками: Латвія, Канада, Німеччина, Бельгія, Італія, Франція, Індія, Швейцарія.

До липня 2016 р. в Україні ТОВ «ХФП “Здоров'я народу”» був єдиним виробником таких ін'єкційних ОА: бупренорфін, морфін, промедол, омнопон, фентаніл. У липні було зареєстровано морфін та фентаніл у розчині для ін'єкцій виробництва АТ «Калцекс» (Латвія). На сьогодні частка ЛЗ виробництва ТОВ «ХФП “Здоров'я народу”» (м. Харків) найбільша серед інших виробників і складає 30,6% торгових назв з урахуванням форми випуску.

53% асортименту опіоїдних аналгетиків представлені у розчині для ін'єкцій, 39% – у пероральних формах (капсули, таблетки, таблетки пролонгованої дії, таблетки сублінгвальні, пероральний розчин), 6% – у формі трансдермальних терапевтичних систем. Пероральну форму морфіну, який визначено золотим стандартом знеболення [2, 3, 4], в Україні було зареєстровано лише у лютому 2013 р. [10].

Порівняльний аналіз номенклатури вітчизняного ринку з ринками інших країн ОА (монопрепарати), а також з міжнародними рекомендаціями щодо ОА, які застосовують для знеболення у ПД, подано у табл. 2.

Т а б л и ц я 2

**Асортимент опіоїдних аналгетиків, зареєстрованих у різних країнах,
та міжнародні рекомендації**

МНН	Форма випуску	Україна	США	ВБ	Ринок Європи	Перелік ВОЗ	Перелік МАХІД
Бупренорфін	Таблетки сублінгвальні	+	+	+	+		
	Розчин для ін'єкцій	+	+	+	+		
	Буккальні плівки		+				
	Трансдермальні пластирі		+	+	+		
Буторфанол	Розчин для ін'єкцій	+	+				
	Спрей		+				
Гідроморфон	Розчин для ін'єкцій		+		+		
	Таблетки/капсули		+	+	+		
	Капсули/таблетки пролонгованої дії		+	+	+		
Дигідрокодеїн	Розчин для ін'єкцій			+			
	Таблетки			+	+		
	Таблетки пролонгованої дії			+	+		
	Пероральний розчин			+			
Кодеїну фосфат	Таблетки	+	+	+	+	+	+
	Розчин для ін'єкцій			+			
	Пероральний розчин		+	+			
Мептазинол	Розчин для ін'єкцій		+				
	Таблетки		+				
Морфін	Таблетки	+	+	+	+	+	+
	Розчин для ін'єкцій	+	+	+	+	+	+
	Капсули/таблетки пролонгованої дії		+	+	+	+	+
	Пероральний розчин		+	+	+	+	+
	Супозиторії			+			
	Гранули пролонгованої дії для суспензії			+	+	+	
Метадон	Розчин оральний	+	+	+	+		+
	Таблетки	+	+	+	+		+
Налбуфін	Розчин для ін'єкцій	+		+	+		
Налфурафін г/хл	Розчин для ін'єкцій				+		
Оксикодон	Таблетки пролонгованої дії	+	+	+	+		
	Розчин для ін'єкцій та інфузій			+	+		
	Таблетки/капсули		+	+	+		+
	Пероральний розчин		+	+	+		
Пентазоцин	Розчин для ін'єкцій			+	+		
	Таблетки/капсули			+	+		
Петидин	Розчин для ін'єкцій			+	+		
	Таблетки			+			
Промедол	Розчин для ін'єкцій	+			+		

МНН	Форма випуску	Україна	США	ВБ	Ринок Європи	Перелік ВООЗ	Перелік МАХПД
Раміфентаніл	Розчин для ін'єкцій				+		
Суфентаніл	Розчин для ін'єкцій		+				
	Сублінгвальні таблетки			+	+		
Тапентадол	Таблетки		+	+	+		
	Таблетки пролонгованої дії		+	+	+		
	Пероральний розчин			+	+		
Трамадол	Капсули/таблтки	+	+	+	+		+
	Розчин для ін'єкцій	+		+	+		+
	Капсули/таблетки пролонгованої дії		+	+	+		
	Пероральний розчин			+	+		+
	Супозиторії				+		
Фетаніл	Розчин для ін'єкцій/інузій	+	+	+	+		
	Пластир трансдермальний	+	+		+		
	Сублінгвальний спрей				+		
	Назальний спрей		+	+	+		
	Буккальні таблетки/плівки/льодяники		+	+	+		
	Сублінгвальні таблетки		+	+	+		

Аналіз міжнародного ринку ОА [11–18] свідчить, що на ньому представлена значно більша кількість МНН, а також лікарських форм і доз ОА порівняно з вітчизняним ринком. На фармацевтичних ринках Великої Британії та досліджуваних країн Європи відсутня інформація про реєстрацію буторфанолу, а ЛЗ, що містить тримеперидин, є лише на ринку Латвії. Також на зазначених ринках є різні комбінації ОА з ненаркотичними анальгетиками (трамадол/оксикодон/дигідрокодеїн із парацетамолом/ібупрофеном), бупренорфін/оксикодон із налоксоном, морфін із циклізином для попередження нудоти як побічного ефекту.

Визначено, що на ринку України не зареєстровано рекомендовані ВООЗ та МАХПД форми морфіну: пероральний розчин, таблетки пролонгованої дії та гранули для розчинення у воді. Незареєстрований в Україні ЛЗ гідроморфон є рекомендованим ВООЗ ЛЗ як альтернатива морфіну у разі лікування болю та надання ПД [19]. Оксикодон, який також є рекомендованим ВООЗ як альтернатива морфіну, зареєстровано на вітчизняному ринку тільки у формі таблеток пролонгованої дії, водночас на міжнародному ринку він представлений у чотирьох лікарських формах.

Аналіз інформації щодо продажів ОА в Україні на основі даних фармацевтичної маркетингової компанії «Business-credit» свідчить, що ринок ОА (N02A) у вартісному вираженні у доларовому еквіваленті за останні 5 років збільшився більш ніж у 1,5 раза (рис. 1).

Найбільшу частку ринку у грошовому вираженні займають препарати налбуфіну (37,6%), близько третини – становлять препарати морфіну (27,8%), чверть – препарати фентанілу (23,4%). У 2015 р. порівняно з 2014 р. не було продажів препаратів буторфанолу, комбінованих препаратів трамадолу (рис. 2).

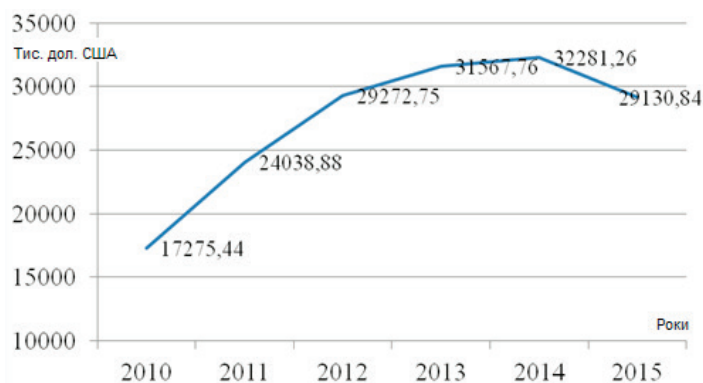

Рис. 1. Ринок опіоїдів (N02A) у 2010–2015рр. (тис. дол. США)

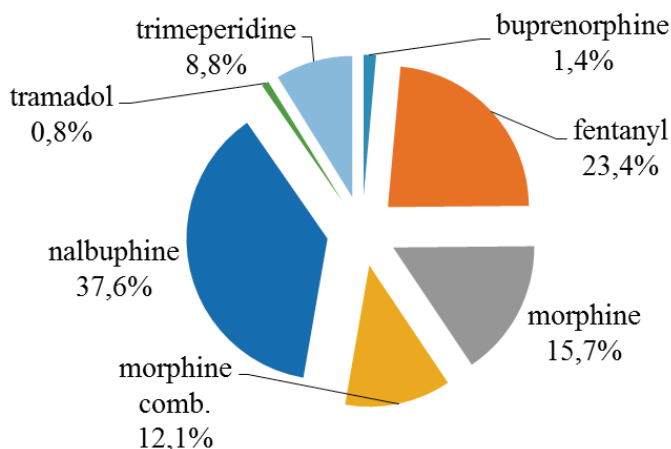

Рис. 2. Частка продажів наркотичних анальгетиків у 2015 р. за МНН (тис. дол. США)

Частка продажів ін'єкційних ОА становить 98%. Варто зазначити, що згідно з клінічними рекомендаціями [2, 21] для знеболення у разі ПД, якщо це можливо, необхідно призначати ОА перорально.

Більшу частину ринка становлять продажі ін'єкційних ОА виробництва ТОВ «Харківське фармацевтичне підприємство “Здоров'я народу”» (рис. 3), водночас частка ринку цього виробника значно знизилася в останні роки, так у 2010 р. продажі продукції цього виробника становили більше 90% продажів усіх ОА, а у 2015 р. – близько 62%.

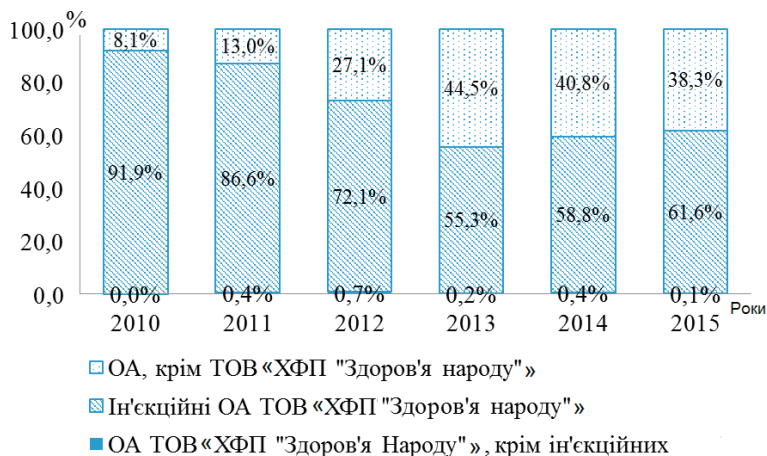

Рис. 3. Ринок наркотичних анальгетиків у 2010–2015 рр. за часткою продажів (тис. дол. США)

Аналіз вартісних та кількісних змін ринку ін'єкційних ОА виробництва ТОВ «Харківське фармацевтичне підприємство “Здоров’я народу”» вказує, що зростання ринку відбулося за рахунок підвищення цін на ОА, так як обсяг ринку у натуральному вираженні зменшився за всіма позиціями (табл. 3).

Т а б л и ц я 3

Приріст ринку опіоїдних аналгетиків виробництва ТОВ «Харківське фармацевтичне підприємство “Здоров’я народу”» у 2015 р. порівняно з 2010 р.

Лікарський засіб	Приріст в дол. США, %	Приріст в амп., %
Морфіну г/хл, 1 мл	15,8	-90,5
Оmnopон 2%, 1 мл	-7	-65
Фентаніл 0,005%, 2 мл	21	-51
Бупренорфіна гідрохлорид амп. 0,03%, 1 мл	37	-90
Промедол амп. 2%, 1 мл	32	-50

Упродовж 2010–2015 рр. спостерігається ріст продажів препаратів із діючою речовиною налбуфіном як у грошовому, так і у натуральному вираженні. У 2014 р. обсяги збільшилися на 53% у гривнях і на 43% у перерахунку на діючу речовину.

Можна припустити, що зменшення ринку ін'єкційних ОА, зокрема препаратів морфіну, у період 2010–2015 рр. пов'язано зі збільшенням ринку налбуфіну. Це зумовлено тим, що налбуфін згідно з інструкцією до медичного засосування [22] чинить знеболювальну дію, еквівалентну дії морфіну, при цьому він на сьогодні не входить до переліку контрольованих речовин, відповідно його обіг регулюється законодавством щодо обігу звичайних ЛЗ. Значне зростання ринку налбуфіну у 2014–2015 рр. пов'язано з використанням цього препарату у військово-медичних цілях. У 2015 р. до складу військових аптечок було включено налбуфін, розчин для ін'єкцій, замість буторфанолу тартрат.

В и с н о в к и

1. За результатами аналізу номенклатури вітчизняного ринку ОА встановлено, що на ринку переважають ЛЗ вітчизняного виробництва – 69,4% торгових назв з урахуванням форм випуску, більша частина яких виробництва ТОВ «ХФП “Здоров’я народу”».

2. Ринок ОА в Україні є досить обмеженим як за асортиментом ЛЗ, так і за формами випуску ЛЗ. Ринок є перспективним для вітчизняних та міжнародних виробників щодо реєстрації на ньому пероральних форм ОА, зокрема перорального розчину та пролонгованих форм морфіну, які рекомендовано ВООЗ та МПАХД, гідроморфону та оксикодону у різних лікарських формах, які рекомендовані ВООЗ як альтернатива морфіну.

3. Результати аналізу продажів ОА в Україні свідчать, що ринок ОА у вартісному вираженні за останні 5 років збільшився більш ніж у 1,5 раза. При цьому спостерігається падіння обсягів продажів у натуральному вираженні ін'єкційних ОА ТОВ «ХФП “Здоров’я народу”», які формують основну частку продажів (61,6%), з одночасним ростом продажів ЛЗ із діючою речовиною налбуфіном як у грошовому, так і у натуральному вираженні.

Список використаної літератури

1. Чекман І. С., Горчакова Н. О., Мамчур В. Ф. та ін. Фармакологія: підручник. Вид. 3-тє, виправлене та доопрацьоване / За ред. І. С. Чекмана. – Вінниця: Нова Книга, 2016. – 783 с.
2. Cancer Pain Relief: With a Guide to Opioid Availability [Електронний ресурс] / World Health Organization. – Geneva, 1996. – Режим доступу: <http://whqlibdoc.who.int/publications/9241544821.pdf>
3. Availability of Internationally Controlled Drugs: Ensuring Adequate Access for Medical and Scientific Purposes. Indispensable, adequately available and not unduly restricted: Report of the International Narcotics Control Board for 2015. – New York: United Nations, International Narcotics Control Board, 2016. – 116 p.
4. Ensuring balance in national policies on controlled substances: guidance for availability and accessibility of controlled medicines / World Health Organization. – Geneva, 2011. – 88 p.
5. K. Foley, J. Wagner, D. Joranson et al. Pain control for people with cancer and AIDS // Disease Control Priorities in Developing Countries (2-nd edition) – 2006. – P. 981–993.
6. Губський Ю. І. Проблема болю в паліативній медицині: соціальний виклик та молекулярна фармакологія // Фармакол. та лікарська токсикол. – 2013. – № 6 (36). – С. 85–90.
7. Connor S. R., Bermedo M. C. Global Atlas of Palliative Care at the End of Life. – Geneva, Switzerland/London, UK: World Health Organization, the Worldwide Palliative Care Alliance, 2014. – 112 p.
8. De Lima L., Krakauer E., Lorenz K. et al. Ensuring palliative medicine availability: the development of // J. Pain Symptom Manage. – 2007. – N 33. – P. 521–526.
9. Silbermann M. Current trends in opioid consumption globally and in Middle Eastern countries // J. Pediatr. Hematol./Oncol. – 2011. – N 33 (1). – P. 1–5.
10. Державний реєстр лікарських засобів України [Електронний ресурс]: інформаційний фонд / Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України. – Режим доступу: <http://www.drlz.kiev.ua/>
11. Drug database [Електронний ресурс] // National Institute of Pharmacy and Nutrition Budapest. – Режим доступу: https://www.ogyei.gov.hu/drug_database/
12. Läkemedelsfakta – Utökad sökning [Електронний ресурс] // Medical Products Agency (Läkemedelsverket), Sweden/ – Режим доступу: <https://lakemedelsverket.se/LMF/>
13. Medicinal product register of the Republic of Latvia [Електронний ресурс] // State Agency of Medicines of the Republic of Latvia – Режим доступу: <https://www.zva.gov.lv/zalu-registrs/?iss=1&lang=en&q=N02A&ON=&SN=&NAC=on&RN=&ESC=on&AK=&SAT=on&RA=&DEC=on&LB=&PIM=on&MFR=&MDO=&IK=>
14. Medicinal products authorised in Estonia [Електронний ресурс] // Agency of Medicine, Republic of Estonia. – Режим доступу : http://193.40.10.165/register/register.php?keel=eng&inim_vet=inim
15. Medicinal Products Database [Електронний ресурс] // Agency for Medicinal Products and Medical Devices of Croatia – Режим доступу: <http://www.halmed.hr/?ln=en&w=lijekovi#rezultati>
16. Orange Book: Approved Drug Products with Therapeutic Equivalence Evaluations [Електронний ресурс] // U.S. Food and Drug Administration. – 2016. – Режим доступу: <http://www.accessdata.fda.gov/scripts/cder/ob/>

17. Pharmaceuticals – Community Register [Електронний ресурс] // European Commission/ – Режим доступу: <http://ec.europa.eu/health/documents/community-register/html/atc.htm>

18. The electronic Medicines Compendium. – Режим доступу: <https://www.medicines.org.uk/emc/about-the-emc>

19. WHO Model List Of Essential Medicines: 19-th list (April 2015, Amended November 2015) [Електронний ресурс] / World Health Organization. – Режим доступу: http://www.who.int/medicines/publications/essentialmedicines/EML2015_8-May-15.pdf

20. Про затвердження гранично допустимої кількості наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, що містяться в препаратах [Електронний ресурс]: Постанова Кабінету Міністрів України № 1203 від 10 жовтня 2007 року. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1203-2007-%D0%BF>

21. Palliative care for adults: strong opioids for pain relief. Clinical guideline [Електронний ресурс] // National Institute for Health and Care Excellence. – 2012. – Режим доступу: <https://www.nice.org.uk/guidance/cg140?unlid=7810781802015112611725>

22. Інструкція для медичного застосування препарату НАЛБУФІН СЕРБ. [Електронний ресурс] // Державний реєстр лікарських засобів України: інформаційний фонд / Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України. – Режим доступу: <http://www.drlz.kiev.ua/>

Надійшла до редакції 15 грудня 201 року.

Н. О. Дацюк, Н. В. Шолойко, И. В. Жогов

Национальный медицинский университет имени А. А. Богомольца, г. Киев

МАРКЕТИНГОВЫЙ АНАЛИЗ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОГО РЫНКА ОПИОИДНЫХ АНАЛЬГЕТИКОВ В УКРАИНЕ

Ключевые слова: опиоидные анальгетики, фармацевтический рынок, маркетинговые исследования, паллиативна помощь

АННОТАЦИЯ

Опиоидные анальгетики – жизненно необходимые лекарственные препараты, в частности для обезболивания при паллиативной помощи. В то же время доступность этих препаратов для медицинских нужд остается нерешенной проблемой во многих странах. Одной из причин является ограниченный ассортимент рынка опиоидных анальгетиков.

С целью изучения рынка опиоидных анальгетиков Украины были проанализированы Государственный реестр лекарственных средств, реестры США, Великобритании, Швеции, Латвии, Эстонии, Венгрии, Хорватии, перечни рекомендованных препаратов ВООЗ и Международной ассоциации паллиативной и хосписной помощи, данные продаж маркетинговой компании «Business-credit». Были использованы методы системного анализа и синтеза, маркетингового анализа рынка.

На рынке Украины зарегистрировано 33 торговых наименования опиоидных анальгетиков, которые представляют 10 МНН и 3 комбинированных препарата. На рынке преобладают отечественные препараты (69,4%) и инъекционные формы (53%). По сравнению с международным рынком рынок опиоидных анальгетиков Украины ограничен по ассортименту МНН и формам выпуска препаратов. Рынок перспективен для регистрации перорального раствора и пролонгированных форм морфина, ги-

дроморфона и оксикодона в разных лекарственных формах, которые рекомендованы ВООЗ и Международной ассоциацией паллиативной и хосписной помощи.

Результаты анализа продаж опиоидных анальгетиков в Украине показали, что в денежном выражении рынок за последние 5 лет вырос в 1,5 раза. При этом наблюдается спад продаж в натуральном выражении инъекционных опиоидных анальгетиков ООО «ХФП “Здоровье Народа”», которые формируют основную часть продаж (61,6%). В то же время растет рынок налбуфина в натуральном и денежном выражении.

N. O. Datsiuk, N. V. Sholoiko, I. V. Zhogov

Bogomolets National Medical University, Kyiv

MARKETING ANALYSIS OF THE PHARMACEUTICAL MARKET IN UKRAINE OPIOID ANALGESICS

Key words: opioids, pharmaceutical market, marketing research, palliative care

ABSTRACT

Opioid analgesics (OA) are essential medicines, in particular for pain relief in palliative care. At the same time the problem of availability of these medicines for medical need is common in many countries. Among the causes is limited assortment of OA market.

To research the Ukrainian market of OA the state register of medicines, the registries of US, UK, Sweden, Latvia, Estonia, Hungary, Croatia, the WHO Model List Of Essential Medicines and the International Association of Hospice and Palliative Care (IAHPC) list of essential medicines for palliative care, sales data of marketing company «Business- credit» were analyzed. Methods of system-oriented approach and marketing analysis have been used.

33 OA trade names that are 10 INN and 3 drug combination are registered at the Ukrainian market. The market is dominated by domestic products (69.4%), and injection forms (53%). In comparison with the international market Ukrainian OA market is limited in assortment of INN and dosage forms of drugs. There is a perspective for registration of morphine oral solution and prolonged release forms, medicines of hydromorphone and oxycodone in different forms, which are recommended by WHO and IAHPC.

Analysis of sales demonstrated that OA market in monetary terms has been increased since 2010 in 1.5. With that the market of injectable analgesics of «Zdorovye Narody», LTD, which is the main part of the market (61,6%), in ampoules dropped significantly. Also, the market of nalbuphine in natural and monetary value is growing.

Електронна адреса для листування з автором: datnatali@gmail.com